

Ny behandling ved spiserørskreft

Uhelbredelig spiserørskreft gir mange plager og kort forventet levetid, men nå kan en ny behandlingskombinasjon hjelpe pasientene.

Den nye behandlingskombinasjonen, som består av stent (innvendig nettingrør) etterfulgt av strålebehandling inni spiserøret (brakyterapi), gir rask og effektiv lindring av svelgebesvær og er spesielt godt egnet for pasienter som trenger umiddelbar lindring. Brakyterapi både med og uten stent gir god lindring innen få uker.

I sin avhandling har lege og forsker Cecilie Delphin Amdal og medarbeidere undersøkt og beskrevet symptomer, livskvalitet og behandling.

– Vi ønsket å bidra til å finne en kort og effektiv behandling slik at disse pasientene kunne få mest mulig ut av sin gjenværende tid utenfor sykehus. De hadde mange plager og redusert livskvalitet før behandlingen. I enkelte studier rapporterte pasientene at strålebehandling og kjemoterapi ga lindring og bedret livskvalitet. Brakyterapi med eller uten stent bedret symptomer og livskvalitet knyttet til spising, mens den generelle livskvaliteten ikke ble bedre, sier Amdal.

Levetiden var kort. Median overlevelse

varierte fra tre til 12 måneder i de inkluderte studiene.

– Kunnskap om hvilke faktorer som kan si noe om forventet gjenstående levetid er viktig for å kunne velge riktig behandling for hver enkelt pasient. I tillegg til sykdomstadium var funksjon og symptomer sterkest assosiert med overlevelse, forteller Amdal.

Avhandlingen bygger på tre studier, publisert i tre artikler: en retrospektiv studie med pasienter behandlet ved Oslo universitetssykehus, Radiumhospitalet i en tiårsperiode, en systematisk oversiktsstudie over effekten av lindrende strålebehandling og kjemoterapi sett fra pasientenes synspunkt og en sammenliknende studie hvor pasientene ved loddrekning (randomisert) ble valgt ut til å få enten stent etterfulgt av brakyterapi eller brakyterapi alene.

Tone Bergset
tone.bergset@legeforeningen.no
 Tidsskriftet

Cecilie Delphin Amdal. Foto privat

Disputas

Cecilie Delphin Amdal disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 13.9. 2013. Tittelen på avhandlingen er *Evaluation of palliative treatment in patients with cancer of the oesophagus – interventions, symptoms and patient-reported outcome in studies of different design.*

Nyttig vent-og-se-resept

Forskrivning av vent-og-se-resept ved luftveisinfeksjoner kan redusere antibiotikabruken.

For å unngå utvikling av resistens er det viktig at antibiotika kun brukes når det virkelig gjør nytte. De fleste luftveisinfeksjoner går over av seg selv uten antibiotikabehandling, men i mange tilfeller kan allmennlegen likevel være i tvil om antibiotika bør benyttes. Vent-og-se-resept er en vanlig resept som gis sammen med et råd om å vente en gitt tid og kun ta medikamentet hvis man ikke blir bedre. Denne strategien har vist seg å gi en kraftig reduksjon i bruken av antibiotika ved luftveisinfeksjoner i eksperimentelle forsøk.

Resultatene fra slike forsøk sier imidlertid lite om hvordan vent-og-se-resept fungerer i vanlig allmennpraksis. Sigurd Høye og medarbeidere har undersøkt om antibiotikabruken kan reduseres ved å prøve å påvirke allmennleger til å benytte en vent-og-se-resept. De har også, ved hjelp av en spørreundersøkelse og en fokusgruppestudie, undersøkt hva leger og pasienter synes om å bruke en slik resept.

– Både leger og pasienter ser på vent-og-se-resept som en akseptabel og fornuftig løsning hos visse pasienter og i visse situasjoner, særlig ved mellomøbetennelse og bihulebetennelse, sier Sigurd Høye. – Kursing av leger i bruk av vent-og-se-resept og en skjermbasert påminnelse om metoden på legens datamaskin førte kun til en liten reduksjon i antibiotikabruken, sier han.

– Vent-og-se-resept reduserer antibiotikabruken i allmennpraksis og bør anbefales ved ørebetennelse og bihulebetennelse. Likevel synes potensialet for å redusere antibiotikabruken ved denne metoden å være begrenset i norsk allmennpraksis, og det bør ikke brukes store ressurser på å innføre denne metoden alene, sier Høye.

Hanne Støre Valeur
hanne.store.valeur@legeforeningen.no
 Tidsskriftet

Sigurd Høye.
 Foto Siri Jensen

Disputas

Sigurd Høye disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 19. september 2013. Tittelen på avhandlingen er *Delayed prescribing – a feasible strategy to lower antibiotic use for respiratory tract infections in primary care?*